

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17Csp/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119200036
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3119200036.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v spore žalobcu: R.. W. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., ul. M. XXXX/XX, proti žalovanému: Silverside, a.s., so sídlom v Bratislave, ul. Plynárska 7/B, IČO: 50052560, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému u k l a d á povinnosť zdržať sa výkonu práv veriteľa z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 02.10.2017 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným a obchodnej spoločnosti Kaufland Slovenská republika v.o.s., so sídlom Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava, IČO: XXXXXXXXX, u k l a d á povinnosť nevykonávať zrážky zo mzdy R.. W. M. na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 02.10.2017 k Zmluve o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 17Csp/1/2019.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 03.01.2019 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žaloba žalobcu, ktorou sa domáha rozhodnutia súdu, ktorým by určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 02.10.2017 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je neplatná, a že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 20.10.2017 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným pre množstvo neprijateľných podmienok je neplatná.

2. Túto žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú typovú, predtlačенú spotrebiteľskú zmluvu - úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX zo dňa 02.10.2017. Túto zmluvu považuje za problematickú nakoľko obsahuje neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona (dohoda o zrážkach zo mzdy, zmluvné pokuty, a pod.). Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za neplatný právny úkon aj pre rozpor s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zdôrazňuje, že text článku III. bod 3. je formulovaný takým spôsobom, že jeho obsah je neoddeliteľnou a nezmeniteľnou súčasťou textu (žiadne individuálne dojednanie, čo predpokladá § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), nie je v nej označený platiteľ mzdy, pričom určenie presnej výšky zabezpečenej pohľadávky je síce dané výškou celkovej čiastky na zaplatenie vyjadrenej v EUR, avšak následne je dojednané aj na ostatné príslušenstvo vyplývajúce zo Zmluvy alebo súvisiace so zmluvou. Teoreticky preto môže žalovaný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu donekonečna. Svedčí o tom fakt, že vo výzve na vykonávanie zrážok zo mzdy adresovanej zamestnávateľovi nie je uvedená ani výška pohľadávky žalovaného. Zamestnávateľom žalobcu je spoločnosť Kaufland Slovenská republika

v.o.s.. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie a preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad jeho majetkom je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a čl. 7 Ústavy SR (rozpor s medzinárodnou zmluvou). Pochybnosti vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora, podľa ktorej je spotrebiteľ v slabšej pozícii z hľadiska informovanosti či vyjednávacej pozície. Ďalej žalobca poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ a legislatívu EÚ, z ktorej aj citoval. V zmysle rozsudku Simmenthal existuje možnosť judikovať rozpor inštitútu zrážok zo mzdy spotrebiteľa s právom EÚ. Ak je slovenská právna úprava Dohody o zrážkach zo mzdy v rozpore s právom Európskej únie, bol by dôvod konštatovať rozpor predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy so zákonom resp. medzinárodnou zmluvou ako normou vyššej právnej sily. Súd musí uprednostniť právo Európskej únie (rozsudok Simmenthal C- 106/77). Ani v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, nemá bez presného vyhlásenia veriteľa istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy, a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. V čase uzavretia zmluvy žalobca nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázal ani rozpoznať nesúlady inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť jeho majetok v podobe mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je jasne a zrozumiteľne vyčíslený rozsah záväzku dlžníka, a tiež neobsahuje označenie platiteľa mzdy, a preto je podľa názoru žalobcu dohoda o zrážkach zo mzdy pre jej neurčitú absolútne neplatným právnym. Dohodu o zrážkach zo mzdy podpísal so žalovaným súčasne so Zmluvou o úvere. Ustanovenie Zmluvy o úvere čl. III bod 2: „Veriteľ je oprávnený neposkytnúť úver v prípade ....“ v rozpore s ustanovením Dohody o zrážkach zo mzdy čl. II bod 1: „Veriteľ má voči Dlžníkovi pohľadávku .....“. Z uvedeného logicky vyplýva, že uzavretím Zmluvy o úvere medzi žalobcom a žalovaným ešte nemuselo dôjsť aj k čerpaniu úveru, avšak žalovaný už v uzavretej Dohode o zrážkach zo mzdy mal voči nemu pohľadávku. Uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy je typickým úkonom, ktorý do právnych vzťahov medzi dodávateľmi (veriteľmi) a spotrebiteľmi (dlžníkmi) vnáša nerovnováhu, nakoľko veriteľ môže na základe takejto dohody vykonávať zrážky, pričom dlžník disponuje len minimálnymi možnosťami obrany proti takémuto výkonu. Spotrebiteľské právne vzťahy sú charakteristické tým, že ich účastníkmi sú subjekty, ktoré si v zásade nie sú rovné. Dodávateľ ako profesionál disponuje znalosťami a možnosťami, ktoré spotrebiteľ ako laik nemá a práve z tejto úvahy vychádza zvýšená miera ochrany spotrebiteľa, ako slabšej strany a značný katalóg povinností dodávateľov a práv spotrebiteľov. Právne predpisy sa snažia túto nerovnováhu kompenzovať tým, že spotrebiteľovi priznávajú zvýšenú ochranu a limitujú možnosti konania veriteľa. Osobitne treba venovať pozornosť aj skutočnosti, že výkon zrážok iniciuje veriteľ, ako subjekt s opačnými záujmami, teda inak povedané, veriteľ má záujem na tom, aby dlžník zaplatil čo najviac. Rozsah skutočného záväzku dlžníka v okamihu, kedy veriteľ predloží dohodu platiteľovi mzdy navyše môže byť sporný, najmä s poukazom na skutočnosť, že veritelia často požadujú zaplatiť aj to, načo nemajú nárok - napr. neprimerané sankcie, pokuty, poplatky, či úroky, na ktoré s poukazom na možné vady zmluvy nemusia mať nárok. Využitím dohody o zrážkach zo mzdy je tak spotrebiteľ vystavený svojvôli veriteľa a stráca možnosť namietat legitímnosť svojho dlhu.

3. V texte žaloby je obsiahnutý aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 02.10.2017 zo zmluvy č. 742009764 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Takisto zamestnávateľovi žalobcu Kaufland Slovenská republika v.o.s., povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

4. Tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že žalovaný už vyzval jeho zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a ten ich vykonáva. Obava, že žalovaný naplní zásah do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad unijného práva, sa tak reálne naplnila. Ak je dohoda o zrážkach zo mzdy v rozpore s unijným

právom, je principiálne neprístupné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút. Rozpor s právom EÚ osvedčuje pripomienkami Európskej komisie v prípade C-30/12 Marcinová/POHOTOVOSTĚ, podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offo prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. V záujme predídenia vzniku ujmy navrhuje, aby sa dočasne zakázal výkon zrážok zo mzdy. Civilný sporový poriadok pripúšťa, aby sa neodkladné opatrenie uložilo inej osobe ako účastníkovi konania. V tejto sporovej veci je odôvodnené dočasné opatrenie voči jeho zamestnávateľovi. Nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku. Ďalej poukázal na predbežné opatrenia z rôznych súdov (uznesenie OS Prešov z dňa 14.7.2011 sp.zn. 14C/153/2011, uznesenie KS v Žiline zo dňa 30.12.2010 sp.zn. 8Co/422/2010, uznesenie Okresného súdu Trebišov sp.zn 6C/13/2011 zo dňa 17.2.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 5Co/89/2011 a iné).

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. c/, d/ Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1, ods.2 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 Civilného sporového poriadku uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. V danom prípade žalobca navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej, ktorým je konanie o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré uzatvorili sporové strany. Neodkladným opatrením má súd zakázať zamestnávateľovi žalobcu, ktorý sa považuje za sporovú stranu na účely konania o nariadenie neodkladného opatrenia, vykonávať zrážky z jeho mzdy, ktoré sú vykonávané na základe predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy a takisto zakázať žalovanému výkon práva na zrážky zo mzdy na základe predmetnej dohody.

11. Vo všeobecnosti platí, že súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods.1 Civilného sporového poriadku, pričom tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 Civilného sporového poriadku. Z týchto ustanovení je zrejmé, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo existuje obava, že exekúcia rozhodnutia bude ohrozená. Jeho nariadenie je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí, že existuje právny vzťah medzi stranami, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a navrhovateľ opíše skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Civilný sporový poriadok takisto nevylučuje možnosť nariadiť neodkladné opatrenie vo vzťahu k inej osobe, ako je sporová strana v konaní o žalobe, pričom zároveň platí, že neodkladným opatrením by nemalo dochádzať k zásahu do práv nad nevyhnutnú mieru. Takúto tretiu osobu je možné považovať v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia za stranu sporu.

12. Ďalej platí, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť v zásade tak, že ho odmietne, vyhovie mu (teda neodkladné opatrenie nariadi), zamietne ho v celom rozsahu, alebo ho zamietne čiastočne a zároveň mu čiastočne vyhovie (teda neodkladné opatrenie nariadi v časti návrhu). Odmietnutie návrhu prichádza do úvahy vtedy, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia buď neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, a zároveň ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní. Vyhovieť návrhu (čo i len čiastočne) je možné iba po tom, čo súd

návrh neodmietol (§ 328 ods.1 Civilného sporového poriadku) a zároveň dospel k názoru, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. V prejednávanom prípade ide o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán. Dôvodom tejto úpravy má byť ochrana majetku žalobcu, teda majetková ujma spôsobená tým, že sú z jeho mzdy vykonávané zrážky, a to na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi ním a žalovaným, osvedčil aj svoje tvrdenie o existencii Dohody o zrážkach zo mzdy a takisto aj to, že žalovaný požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok z jeho mzdy.

14. Po posúdení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a príloh k tomuto návrhu (úverová zmluva, dohoda o zrážkach zo mzdy, žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy), súd navrhované neodkladné opatrenie nariadil. Podľa názoru súdu sú splnené zákonné podmienky na jeho nariadenie a návrh je dôvodný. Vykonávaním zrážok zo mzdy žalobcu za situácie, že je dôvodne spochybnená platnosť dohody o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej sa majú zrážky uskutočňovať, hrozí žalobcovi bezprostredná majetková ujma. Realizovaním zrážok z jeho mzdy na základe neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy mu neoprávnene ujde časť mzdy, ktorú by inak mal vyplatenú. Nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia podľa názoru súdu nedôjde na strane žalovaného k tak závažným následkom (aj s ohľadom na skutočnosť, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorej predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov, pričom jej základné imanie predstavuje 1.000.000 eur) ako na strane žalobcu, ktorého mzda je zdrojom jeho obživy a slúži na úhradu jeho výdavkov. Nariadené neodkladné opatrenie nemá žiadny vplyv na povinnosť žalobcu, ako úverového dlžníka, splniť si riadne a včas svoj záväzok splácať úver, ktorý je zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy. Rovnako tak neodkladné opatrenie nemá vplyv aj na prípadné právne dôsledky, ktoré vyplývajú pre žalobcu z neplnenia si jeho primárneho záväzku, a to riadne a včas splácať svoj dlh voči žalovanému. Preto je podľa názoru súdu dôvodné a nie neprímerané neodkladným opatrením zabezpečiť úpravu pomerov sporových strán tak, že súd zakáže zamestnávateľovi žalobcu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň zakáže žalovanému výkon práva na zrážky zo mzdy na základe predmetnej dohody, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

15. Záverom súd poukazuje aj na právny názor Krajského súdu v Trenčíne vyjadrený v uznesení č.k. 5Co/80/2016 - 27 zo 16. februára 2016, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva a to ex offio súdnu kontrolu zákonnosti zmluvných plnení pre dodávateľa, napr. z pohľadu neprijateľných zmluvných podmienok z pohľadu dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ktorých absencia je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, prípadne z pohľadu platnosti dojednaní úrokov z úveru z pohľadu dobrých mravov a pod.. Je dôležité spotrebiteľovi poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tomto súde písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní je potrebné popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. O prípadnom odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne.